

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

MONNE WINT DE LOTTO

Volks blijspel in drie bedrijven

door

JEANNINE VANHERLE

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1988

(N° 1702)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ACHT tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan: S.A.B.A.M.

Aarlenstraat 75-77

1040 Brussel.

Men mag geen gebruik maken van gekregen of gehuurde boekjes!

© 1988 Toneelfonds J. Janssens / Jeannine Vanherlé

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt op enigerlei wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONEN

(3 Dames - 7 Heren)

Monne	Gepensioneerd treinwachter
Manda	Zijn vrouw
Francine	zijn dochter
Marcel	buurman
Angele	buurmans vrouw
Fons	hun zoon
Frebbel	kluizenaar en filosoof
Franske	postbode
Eddy Breskens	welstellende jongeling
Charel. Breskens	zijn vader

DEKOR

We bevinden ons in een eenvoudige werkmanswoning, in de lente, op een sombere vrijdag morgen. Een tikje ouderwets ingericht, met een grote tafel, waarover een lang afhangend tafelkleed, enkele stoelen, een kast, een zitbank. Links, tuindeur. Achterkant hal met voordeur. Rechts de slaapkamerdeur en vooraan de keuken.

EERSTE BEDRIJF

Monne en Manda zitten aan de ontbijttafel, Manda in kamerjas, Monne in broek en hemd. Monne leest de krant, terwijl hij een boterham eet en slurpt van zijn koffie.

MANDA : Monne, wat staat daar op de achterkant van die gazet ?

MONNE : Mh...mh...

MANDA : Monne... ik vraag wat daar op staat ?

(Monne geeft geen antwoord)

MANDA : (roept nu)

Monne !!!

MONNE : Ja, wat is er ?

MANDA : Ik vraag wat daar op de achterkant van de gazet staat.

MONNE : Maar kan 'n mens hier nu nooit eens op zijn gemak de gazet lezen ?

MANDA : Laat dat eens zien.

MONNE : (Kijkt even naar achterste blad)

Och, dat zijn toch maar vodden, hier zie.

(Geeft haar de laatste bladzijde.)

MANDA : Vodden, vodden, gij hebt geen verstand van mode gij.

MONNE : (Terug in zijn krant verdiept)

Hm...hm...

MANDA : Als gij de gazet leest kunt ge even goed tegen een stoel klappen, die antwoordt ook niet !

(Bekijkt modeblad)

O...o... Monne, hier zie, een groen kleedje, met zijden lint afgeboord, o...Monne, en ik sta zo goed met groen, **Monne !**

MONNE : Ja, wat nu weer ?

MANDA : Ge hebt zeker weer niet gehoord wat ik gezegd heb ?

MONNE : Ja...nee...heb jij iets gezegd ?

MANDA : Niks lees maar voort, ik zal er wel eens met Angele over spreken !

MONNE : Over wat gaat gij met Angele spreken ?

MANDA : Wel hier zie, dat groen kleedje, met zijden lint afgeboord.

MONNE : Groen kleedje, groen kleedje ! Van wat ? Van potscherven zeker !

MANDA : Maar 't is nu juist in reklame !

MONNE : Gij, gij zijt de vrouw van een gepensioneerde treinwachter, en die dragen geen groen kleedjes, met beige afgeboord !

MANDA : Nee, die moeten erbij lopen als sloddervossen. Hoelang is het geleden dat ik nog iets nieuws gevraagd heb ?

MONNE : Van verleden week.

MANDA : Maar gekregen ?

MONNE : (Laat haar lottoformulier zien)

Hierzie. Als ik hiermee win krijg je tien groene kleedjes, met beige grint afgepoort.

MANDA : Afgeboord ! Monne, met zijden lint, afgeboord !

MONNE : Afgepoord of afgeboord, 't is toch alle twee om iets te bestoppen zeker.

MANDA : Och...gij...gij hebt nog minder verstand van mode als van... als van...

MONNE : Worteltjes kweken.

MANDA : Wablieft ?

MONNE : Worteltjes kweken. (plooit krant dicht)

Dat ga ik nu doen, ik ga worteltjes zaaien, ik hoop dat ze uitkomen.

MANDA : Dat hoop ik ook, want die van verleden jaar...

MONNE : Ja, die waren vermaaid, tot en met. Maar nu heb ik van Marcel een podder gekregen, om er tussen te strooien.

MANDA : Op de worteltjes ?

MONNE : Ja, op de worteltjes.

MANDA : Maar ik doe daar altijd peper en zout op.

MONNE : Maar nee Manda, tegen de maaikens.

MANDA : Dat snap ik niet.

MONNE : Laat dat maar aan mij over, medke. (staat recht)
Ik zal er eens aan beginnen sè, maar doe jij mijn lotto binnen,
als je naar de bakker gaat.

MANDA : Ja ja.

MONNE : Hierzie, 60 fr.

(Legt dit boven op het lottoformulier, af via tuindeur.)

MANDA : Haha... die sufferd van mij. Hij denkt dat ik elke week zijn
lotto binnen doe, ha..ha..die zestig frank gaan in mijne spaar-
pot.

(Neemt oude koffiepote uit de kast, steekt er de 60 fr. bij.)

Mijn groen kleedje met zijden lint afgepoord, verdorie nu zeg
ik hem al na ook, hierzie, hier kan ik dat mee kopen.

(Zet koffiepote terug, ruimt de tafel verder af)

Ik mag zeker niet vergeten om straks dat formulier in de vuil-
bak te stoppen.

(af keuken)

FRANSKE : (op - heeft posttas bij - roept)

Hallo...hallo...volk ! Waar zitten ze hier ?

(Kijkt in hal, fluit eens)

't Kot is precies leeg, dat is 'n tegenslag.

(ziet lottoformulier liggen)

Aha, de Monne speelt ook op de lotto. (gaat zitten)

Laat eens zien : zeven, negen, achttien, mh..mh, dat zijn
precies goeie cijfers.

MONNE : (op via tuin)

Wel facteur, ben je mijn cijfers aan 't afloeren ?

FRANSKE : (schrikt geweldig)

Nee...nee...ik zag maar eens of ge het wel goed gedaan had.

MONNE : Waar is mijn zestig frank ?

FRANSKE : Ik heb niks gezien.

MONNE : Ben je daar wel zeker van ?

FRANSKE : Wat denk jij wel van mij !

MONNE : Jamaar, ik heb net 60 fr. op dat lottoformulier gelegd.

FRANSKE : Toen ik hier binnenkwam, lag daar niks op.

MONNE : Ben je daar zeker van ?

FRANSKE : Zo zeker als...als...maar zijn ze niet op de grond gevallen ?

MONNE : Help dan maar zoeken.

(Samen zoeken ze op de vloer en kruipen tegelijk onder tafel.
Daarop komt Manda binnen en vaagt de kruimels samen. Ze voelt
wat, slaakt een luide gil, en blijft dan verstijft staan.
Monne en Franske komen onder tafel uit.)

MONNE : Wat is er moeke ?

FRANSKE : Ze doet zo raar ?

MONNE : 't Is net of ze ergens van geschrokken is. Kom moeke, ga even
zitten.

(Manda laat zich gewillig in de zetel zetten.)

FRANSKE : Zou je ze niets laten drinken ?

MONNE : Drinken ?

FRANSKE : Welja, op T.V. laten ze in zo'n geval altijd wat drinken, en
dan beginnen ze gewoonlijk terug te spreken.

MONNE : Wel, wat sta je daar dan te staan ? Haal wat te drinken !

FRANSKE : Als het ons Louwis was, liet ik ze zeker niet drinken, ik ben
blij als die eens twee minuten zwijgt !

MONNE : Rap !

FRANSKE : Waar staat de fles ?

MONNE : Alsof je dat niet weet.

(Franske haalt de fles jenever uit de kast en geeft ze aan Monne.
Deze giet heel voorzichtig enkele malen wat tussen Manda's lippen.)

FRANSKE : Pas op, ze gaat wat zeggen !

MANDA : Daar...daar !

(Ze wijst naar de tafel)

MONNE : Wat is er daar ?

MANDA : Daar zit iets onder, hik.

MONNE : Maar nee Manda, jij bent flauwgevallen.

(Doet teken aan Franske om te zwijgen.)

MONNE : Kom, ga in de slaapkamer nog wat rusten, je zal moe zijn.
(Monne helpt haar af via deur slaapkamer.)

FRANSKE : Wat was dat nu ?

MONNE : Ik weet het niet.

FRANSKE : Zou het misschien...

MONNE : Wat ?

FRANSKE : Wel het was nogal donker onder die tafel. Ik dacht dat ik een tafelpoot voelde, en toen voelde ik nog eens, maar dat kon geen tafelpoot zijn, want ik voelde iets warmes en zacht.

MONNE : Watte begot ?

FRANSKE : (kleintjes)
Ik deed het toch niet moedwillig !

MONNE : Aan mijn vrouw haar been zitten tasten, dat deed je ja, geen wonder dat ze zich rot schrok.

FRANSKE : 't Was per abuis, zeg ik toch.

MONNE : Vrouwenbetaster !

FRANSKE : Maar allé, Monne.

MONNE : Ik ga eens rap kijken hoe ze zich voelt.
(af slaapkamer)

FRANSKE : Maar ik zei het toch, 't was per abuis, want als ik het weten had, dan...
(Steekt zijn hand omhoog. Ziet het stoopje staan, vaagt met de hand de hals schoon, drinkt, luistert even aan de slaapkamerdeur, drinkt nog eens, en zet de fles weg.)

MONNE : (op)
Ze slaapt. Zeker van dat slaapmiddeltje.
(wijst op de fles)

FRANSKE : En wat nu met die 60 fr.?

MONNE : Och, ze zal ze al in haar spaarpot gestoken hebben.

FRANSKE : Watte ?

MONNE : Dat is iets tussen haar en mij.

MONNE : Dat is iets tussen haar en mij.

FRANSKE : Als ge maar goed weet dat ik ze niet heb.

MONNE : 't Is al goed, 't is al goed. Had jij vandaag iets bij voor mij ?

FRANSKE : Ja, een kaartje, -wacht.

(Zoekt in postzak)

O nee, dat is voor Jan van hierover. Maar dit is voor u. Uit Spanje nog wel.

MONNE : (Zet bril op)

Laat eens zien. De beste groeten van Tinne, Jack en André. Wie zijn dat nu, die ken ik niet. Maar, maar, dat is niet voor mij.

FRANSKE : (neemt kaart terug)

O nee, nu zie ik het ook. Dat is voor die op de hoek.

MONNE : Maar heb je nu iets bij voor mij, of niet.

FRANSKE : Ja...hier sè, nen brief, die is voor u.

MONNE : (Bekijkt eerst het adres)

Ja, nu is 't voor mij. (opent brief)

Reklame ja, reklame !

FRANSKE : Dat kan ik toch niet weten, hé.

MONNE : Smijt dat in 't vervolg maar in mijn brievenbus, of nog liever er naast. Ha ja, dat is waar ook, waarom moesten wij in den tijd een brievenbus plaatsen ? Je gebruikt ze nooit, jij komt altijd binnen.

FRANSKE : Ja zie je, in sommige huizen kom ik al vijfentwintig jaar binnen, en dat kunt ge zomaar niet laten. (kucht)

MONNE : Ik heb het verstaan.

(Giet Franske een borrel jenever in)

Hier zie.

FRANSKE : Mercie Monne, dat is nu net wat ik nodig had. (drinkt)

Maar, die cijfers, daar, op dat lottoformulier, dat vind ik goeie. Mag ik niet meespelen? Ik vul de andere kolommekes in, en we verdubbelen de kans.

MONNE : Ba, van mij mag je.

(Franske vult langzaam het formulier in en murmelt getaalen.)

MARCEL : (gejaagd op via tuin)

Is dat stukske facteur hier nog ?

MONNE : Daar, maar laat hem gerust, hij is het groot lot aan 't winnen.

MARCEL : (Toont Franske een belastingsbrief)

Wat is dat ?

FRANSKE : Een brief.

MARCEL : Dat zie ik ook !

FRANSKE : Wat wil je van mij ?

MARCEL : Zie eens goed.

FRANSKE : Dat is toch een hele gewone belastingsbrief !

MARCEL : Zie eens naar het adres !

FRANSKE : Datte, dat... (slikt eens)

...is er een voor Charel Breskens.

MARCEL : Wat doet die dan in mijn brievenbus?

FRANSKE : (kleintjes)

Da...da...dat moet een vergissing zijn !

MARCEL : Een schone vergissing. Ik kreeg bijna een hartaanval, 500.000 frank belasting, amaaai. Zie in 't vervolg wat je in mijn brievenbus kiepert, verstaan !

MONNE : Dus bij jullie gebruikt hij de brievenbus wel ?

MARCEL : Ja ?

MONNE : Hier kiepert hij wat anders ! (met gebaar van drinken)
Jij ook een borrel, Marcel ?

MARCEL : Welja, om te bekomen. 500.000 frank, dat is niet niks hé ?
(Monne haalt twee glaasjes, giet in voor Marcel en zichzelf.
Ondertussen houdt Franske zijn glaasje ook bij.)

SAMEN : Proost !

FRANSKE : Maar die vergissing moet op het postkantoor gebeurd zijn,
want ik zie altijd naar de nummerokes.

MARCEL : Jij, jij bent een knap nummeroke, jij !

MONNE : Zeg eens, dié Charel Breskens die moet nogal geld verdienen met zijne handel in tweedehands wagens. Laat mij dié brief eens zien.

FRANSKE : (springt recht)

Dat mag niet, dat is briefgeheimschennis !

MONNE : Och, hij is nu toch al open.

FRANSKE : Nee ! Nee zeg ik. Op mijn eer als facteur !
(tot Marcel) En jij moet een verklaring tekenen.

MARCEL : Ik ? Ik teken niks. Doe uw werk goed verdorie !

MONNE : Kom kom, ik tracteer nog eens.

(Giet glás van Marcel en zichzelf vol.)

Gij ook nog wat Franske ?

FRANSKE : Ik sla niets af dan vliegen.

(Monne schenkt hem in)

SAMEN : En dan moeten ze nog steken !

MONNE : Heb je nu dat formulier al ingevuld ?

FRANSKE : Nog twee kolommekes.

MARCEL : Nummerokes en kolommekes, daar zijn ze op de post straf in hé. Wat ben je daar allemaal aan 't invullen ?

FRANSKE : Ik speel met de Monne mee op de lotto.

MARCEL : Laat eens zien.

(Neemt Franske het formulier uit handen)

Mh, goeie cijfers, daar wil ik ook op gokken.

MONNE : Wel, vul jij het laatste stuk in en we delen de winst of 't verlies.

MARCEL : (vult vlug in)

Voilà, hoeveel moet ik bijleggen ?

MONNE : (begint te rekenen)

Dat is 33 komma, komma.... dat gaat niet !

MARCEL : Och, dan leg ik wat meer bij en de zaak is opgelost.

FRANSKE : Nee zeg ik, als we winnen moet jij ook meer hebben zeker !

MONNE : (neemt pen en papier, rekent)

Nee, dat klopt langs geen kanten.

FRANCINE : (op)

Pa, mag ik gaan fietsen met Sandra ?

MONNE : Alleen ?

FRANCINE : Maar nee pa, met heu...heu...Sandra.

MONNE : Heb je het al aan uw moeder gevraagd ?

FRANCINE : Ja.

MONNE : En wat zei ze ?

FRANCINE : Dat ik haar moest gerust laten en het aan u vragen.

MONNE : Allé 't is goed, maar op tijd thuis hé !

FRANCINE : Ja pa. (af)

MARCEL : Wel, hoeveel moet ik nu bijleggen ?

MONNE : (krapt zich in het haar)

't Ja, hoeveel ? 't Komt slecht uit hé !

FREBBEL : (op - ongeschoren, vuil, in versleten oude kleding, kluize-
naar - traag in spreken en handelen.)

Monne beste buur, zou ik uw schup eens mogen lenen ?

MONNE : Aha, ga je tuinieren, Frebbel ?

FREBBEL : Nee nee, maar er zit daar een molleke te wroeten.

MARCEL : En nu wil je hem vangen met je schup. Je gebruikt beter een
riek !

FREBBEL : Nee, maar de grond is daar nogal hard, en ik wil hem helpen
graven.

(Anderen lachen)

FREBBEL : Je moet daar niet mee lachen, zo'n molleke is ook een schep-
seltje van O.L.Heer. En die heeft gezegd : bemin uw naaste !

MARCEL : (proestend)

Ik kan het goed geloven dat die mol uw naaste is. Aan uw handen
te zien graaf jij ook elke dag een kuil om in te slapen.

FREBBEL : (zijn handen bekijkend)

Je hebt gelijk vriend. Ik heb twee wonderbaarlijke werktuigen.
(Beweegt verwonderd zijn handen)

Zo wonderlijk !

MONNE : Wel, moet ik nu de schup gaan halen ?

FREBBEL : Nee, uw vriend heeft me doen inzien dat ik geen schup nodig heb.

MARCEL : En, jij hebt ook geen 25 fr. teveel zeker ?

FREBBEL : (Legt 25 fr. op de tafel - afgaand, steeds zijn handen bekijkend)

Zo wonderbaar, zo vernuftig. (af)

FRANSKE : Wie was dat, die ken ik niet !

MARCEL : Ja, post zal de Frebbel niet krijgen.

MONNE : Och, 't is 'n sukkelaar. Hij woont hier achter, in dat krot, en hij doet niemand kwaad.

MARCEL : Nee, last hebben we er niet mee, soms wel plezier. Hij haalt soms nogal toeren uit. En hij legt die 25 fr. zomaar op tafel zonder iets te vragen.

FRANSKE : Maar, nu moeten we niet meer zitten uittellen, 't is nu 25 fr. de man effen.

MARCEL : (spottend)

De post kan tellen, waar gaan we het schrijven !

FRANSKE : (gepikeerd)

Op de post kunnen ze allemaal goed tellen, en schrijven ook, dat is ons werk !

MONNE : Kom Marcel, plaag hem nu niet !

FRANSKE : En ik zal het formulier wel binnen doen ook, ik moet toch langs de bank.

MONNE : Laat mij eerst die cijfers eens overschrijven. (doet het)

Hierzie. (Legt 25 fr. neer)

MARCEL : (Legt ook 25 fr. op tafel)

Zouden we de Frebbel zijn geld niet moeten wassen ?

FRANSKE : Geld stinkt niet, zei mijn moeder altijd.

MONNE : Kom mannen, drink nog eens uit en laat ons klinken op het succes, dat we misschien met de lotto hebben.

MARCEL : Stel u voor, dat we 20 miljoen zouden winnen !

MONNE : We zouden nogal 'n gang gaan, denk ik.

FRANSKE : Ik kocht me direkt ne mottocyclette, daar droom ik al jaren van !

MARCEL : En dan kregen we zeker allemaal verkeerde brieven aan.

ANGEL : (Op via tuin - tot Marcel)

Ha, hier zit jij. Ik dacht dat jij het gazon ging afrijden.

MARCEL : (Dronk net van zijn borrel, verslikt zich, hoest)

Ja ik kom, zoeteke !

ANGELE : Het is nog maar half tien en de heren zitten al te boemelen.

Schoon is dat, van 's morgens vroeg !

MARCEL : Zeg, voor één keer dat ik eens een dag verlof heb.

ANGELE : Je hebt beloofd het gazon af te rijden.

MARCEL : Ik ben al weg sè.

(Af tuin)

(Franske steekt gauw het lottoformulier en het geld in zijn postzak.)

FRANSKE : Och hier...ik was het bijna vergeten, een kaartje voor Francine uit Athene.

(Legt kaart op tafel, af tuin)

ANGELE : Ze hebben ineens allemaal zo'n haast.

(Kijkt nieuwsgierig naar het kaartje)

Is Manda niet thuis ?

MONNE : Jawel, maar ze rust een beetje.

ANGELE : Ze is toch niet ziek ?

MONNE : Nee, hard geschrokken.

ANGELE : Geschrokken ? En is ze daar niet goed van ?

MONNE : Nee !...heu...heu...ver...schot.

ANGELE : Ver...schot ?

MONNE : Allé in hare rug, 't verschot, erin geschoten hé !

ANGELE : Och arme ! En zéér dat dat doet. Ik heb dat ook eens gehad toen ik met Marcel de kleerkast moest verzetten. Vier weken heb ik plat gelegen. En dat beterde niet hé. Naar drie dokters en twee specialisten ben ik geweest. En denk jij dat Marcel die kast terug zette, ba nee, toen ik beter was heb ik en onze Fons ze op haar plaats gezet. Maar Manda, och arme, ik zal ze eens rap goeiendag zeggen zie !

MONNE : Nee ! Ze...ze...moet rusten zei heu...heu...de dokter, maar zo erg zal het wel niet zijn, denk ik.

ANGELE : Zei de dokter dat ?

MONNE : Nee...maar zoals ik haar ken, kan ze wel tegen een stootje.
(Terzij wrijft over ingebeeld been, en maakt gebaar van drinken)

ANGELE : Maar zo'n verschot, dat is niet om te lachen !

MONNE : Nee, zeker niet, maar Manda is nogal sterk. 't Zal wel in orde komen. En nu moet ik gaan worteltjes zaaien, want straks gaat het nog regenen. Dag Angele, tot ziens !
(af tuin)

ANGELE : (Neemt kaartje en leest)
Veel liefs van Eddy. Eddy ? Ik dacht dat Francine met die Jan Flambers ging. Hm hm.

MANDA : (op:- heeft kater)
Amai, amai, mijne kop.

ANGELE : (Steekt haastig het kaartje achter haar rug)
Jij moet blijven liggen, Manda.

MANDA : Denk je ? Ai, mijne kop.

ANGELE : Uwe kop ?

MANDA : 't Is net of ze er met gloeiende naalden inprikken.

ANGELE : En uwe rug ?

MANDA : Mijne rug ?

ANGELE : Ja. Monne zei toch dat je het verschot had, in uwe rug.

MANDA : Dan is dat zeker naar mijne kop getrokken, amai.
(Valt in zetel.)